

Késik az előleg

November 30-án járt le a terület alapú támogatások előlegének kifizetési határideje, ezt követően nincs mód az előleg kifizetésére. Máhr András, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtthár-helyettese szerint Fazekas Sándor miniszter megígérte, hogy a gazdálkodók megkapják az ötvenszázalékos előleget – tekintettel arra, hogy idén sem fogadta kegyeibe az időjárás a mezőgazdasági termelőket és emiatt komoly gazdálkodási nehézségekkel kell szembe nézniük –, Magyarország engedélyt kapott az Európai Uniótól a támogatási előleg kifizetésére. Ennek ellenére sokan nem jutottak hozzá a határidőig.

Gazdálkodók tömegei várták hiába, hogy megkapják az őket jogosan megillető terület alapú támogatás előlegét, kezdte mondandóját a főtthár-helyettes. Sajnálatos tény, hogy sokukat ért csalódás, mivel több ezren egyáltalán nem, több tízezren pedig, a nekik jogosan járó előleg csak egy részét kapták meg. Az előlegkifizetésre a vidékfejlesztési miniszter tett ígéretet akkor, amikor október 15-én elindította az utalásokat. A termelőknek, a jogszabályok alapján, legkésőbb november 30-áig hozzá kellett volna jutniuk ezekhez a forrásokhoz. Előleget az uniós szabályok szerint csak november 30-áig lehet fizetni. Magyarország megkapta az engedélyt arra, hogy október 15. és november 30. között eljuttassa a gazdálkodóknak az előleget, de ha nem teszi, az EU nem szankcionálja Magyarországot.

A gazdálkodók hittek és bíztak az őszi munkálatokat elvégezték, és már előre betervezték a támogatási előleget a munkabér, az adó, a bérleti díj, az év végi talajmunkák és az inputanyagok vásárlásának finanszírozására. Megvették a gázolajat, megrendelték a műtrágyát, a vetőmagot, a takarmányt, s mindazt, ami a

gazdálkodáshoz szükséges. Most viszont abba a helyzetbe kerültek, hogy a megrendeléseiket nem tudják kifizetni, sőt, nem egy gazdálkodónak a munkabér kifizetése is nagy gondot okoz. Sok gazdálkodó – különösen azok, akiket szélsőséges időjárási események, aszály vagy jégeső is sújtott – most hitelfelvételre szorul, fizetési késedelembe esett vagy beruházásokról kell lemondania. Hitel persze felvehető, kapnak is a gazdák, de mire hozzájutnak, addigra a vállalt kötelezettségeik teljesítése késedelmet szenved, s az ezzel járó következményeket nekik kell viselniük, mondta a főtthár-helyettes.

Jogos a kérdés: miért alakult ki ez a helyzet? Hibáztak-e a gazdák, rosszul nyújtották-e be a tíz éve működő rendszerben az igényléseket vagy más oka van az előlegkifizetések elmaradásának? A MOSZ elfogadhatatlannak tarja, hogy az elkövetett csalások, visszaélések miatt a teljes agrártársadalomra a gyanú árnyéka vetüljön. Elfogadhatatlan, hogy a gazdákat a normál ellenőrzéseken túli, időigényes, újabb és újabb, a támogatások kifizetését hátráltató ellenőrzéseknek vetetik alá, amelyek miatt nem jutnak hozzá a nekik jogosan járó támogatási előleghez.

Elfogadhatatlannak tartja a MOSZ azt a gyakorlatot is, hogy a termelők akkor sem jutnak a pénzükhöz, ha az igénylésre jogosult területeiknek már csak elenyésző részét nem ellenőrizték vagy ha az állami földhivatalok nem szolgáltatottak időben adatokat a szintén állami kifizető ügynökségnek a termelők földhasználatáról, mondta **Máhr András**.

Nincs pontos adat arról, hogy hány gazdálkodó nem jutott hozzá az előleghez, de a MOSZ értesülései szerint a társas vállalkozások zöme az ügykárvallottjai közé tartozik. Ez részben érthető, de nem elfogadható: akik gazdálkodása több parcellán folyik, azoknál több a helyrajzi szám, és náluk az ellenőrzés is hosszadalmasabb. Olyan eset is előfordult, hogy egy gazdálkodó az agrárkörnyezetgazdálkodási program keretében igényelte a támogatást és kijelölték teljes ellenőrzésre. Az ellenőrzés során mindent rendben találtak, mégsem kapta meg a teljes előleget. A ki nem fizetett előleg nagyságrendileg több tízmilliárd forint.

Félő, hogy a kialakult helyzet további likviditási gondokat okoz a gazdálkodóknak, és félő, hogy a korábban megszokott január elsejei kifizetések, a végelszámolás is csúszni fognak, s nem lehet pontosan tudni, hogy jövőre az év első negyedében megkapják-e a gazdák a teljes támogatási összeget.

H. GY.

Megengedhetetlen

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megengedhetetlennek tartja, hogy a SAPS-támogatást az arra jogosultak nem vagy késve kapják meg. **Gyórfy Balázs**, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke az alábbi levelet küldte **Palkovics Péternek**, az MVH elnökének:

„Tisztelt Elnök úr!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagságától kapott információk szerint olyan kamarai tagok sem kapták meg időben a nekik járó SAPS támogatási előleget, akik szabályos időben bejelentett földhasználattal rendelkeztek. Tudomásunk szerint a kifizetés elmaradásának az egyik oka a földhasználati bejegyzés-változás késedelmes ügyintézése volt.

Kérem, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg annak érdekében, hogy mindazok a gazdák és gazdálkodók, akik a maguk részéről a jogszabályi követelményeknek eleget tettek, a nekik járó támogatást haladéktalanul kapják meg.

Nem lehet egyet érteni azzal a szemléletmóddal, hogy az érintettek legfeljebb majd a jogorvoslati eljárás során jutnak hozzá jogos követelésükhöz. Az érintettek számára a támogatások kifizetésének tervezhetősége a gazdálkodási biztonságuk elengedhetetlen feltétele.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara kötelességének érzi, hogy ezen gazdálkodói kör érdekei védelmében a jövőben is határozottan fellépjen.”

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mindig is fontosnak tartotta, hogy az átlátható földhasználati szükséges jogi és egyéb intézkedéseket megtegyék. A kamara álláspontja szerint viszont a földhasználat jogszerűsége igazolásának egyik, de nem kizárólagos eszköze az úgynevezett földhasználati lap. Erre figyelemmel a NAK elnöke és a MAGOSZ elnöke a kérdés törvényi rendezése érdekében törvényjavaslatot nyújtott be, amelynek elfogadása a közeljövőben várható.